

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 5

Vydána dne 31. ledna 1962

Cena Kčs 1,20

O B S A H :

9. Vyhláška vedoucího Ústředního úřadu pro věci národních výborů o úplném znění zákona č. 67/1956 Sb., o hospodaření s byty
10. Vyhláška Ústředního úřadu pro věci národních výborů, kterou se provádí zákon o hospodaření s byty
-

9

VYHLÁŠKA

vedoucího Ústředního úřadu pro věci národních výborů
ze dne 22. ledna 1962
o úplném znění zákona č. 67/1956 Sb., o hospodaření s byty

Podle článku II zákona č. 147/1961 Sb. vyhláshuji v příloze úplné znění zákona č. 67/1956 Sb., o hospodaření s byty, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Jakeš v. r.

Příloha vyhlášky č. 9/1962 Sb.

Z á k o n

ze dne 20. prosince 1956 č. 67 Sb.,
o hospodaření s byty,
ve znění vyplývajícím z pozdějších předpisů

Národní shromáždění Československé socialistické republiky usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

(1) Zdravé bydlení je jednou ze životních podmínek každého jednotlivce a tím i základní složkou životní úrovně obyvatelstva měst i venkova. Stát pečuje o zvyšování úrovně obyvatel i na tomto úseku a stará se, aby se s byty správně hospodařilo.

(2) Úkoly s tím spojené zajišťují především místní národní výbory, které mají nejlepší možnost hospodařit s byty na základě posouzení místních podmínek a se znalostí poměrů každého jednotlivého občana, s přihlédnutím k rozvoji národního hospodářství. Při plnění těchto úkolů vytvářejí národní výbory podmínky, aby se na provádění bytové politiky v co největším počtu podíleli pracující a společenské organizace, zejména Revoluční

odborové hnutí, a aby přitom byla plně uplatněna iniciativa a aktivita občanů.

ČÁST PRVNÍ

PŘEHLED O BYTOVÉM PROSTORU

§ 2

Ohlašovací povinnost

(1) Vlastníci domů a uživatelé bytů jsou povinni hlásit národnímu výboru skutečnosti, jichž potřebuje k tomu, aby mohl hospodařit s byty podle tohoto zákona; jsou také povinni podat národnímu výboru potřebná vysvětlení.

(2) Skutečnosti, jež se týkají vojenských bytů, hlásí se též náčelníku posádky (dále jen „náčelník“).

ČÁST DRUHÁ

ROZDĚLENÍ BYTOVÉHO PROSTORU

Oddíl 1

SEZNAMY A POŘADNÍKY

Článek 1

SEZNAMY UCHAZEČŮ

§ 3

Místní seznamy

(1) Místní národní výbor vede v každé obci seznam osob, které nemají v obci vlastního bytu nebo v ní bydlí ve vlastním bytě, který je zdravotně závadný nebo zdravotně nevhodný nebo jež musí vyklidit, poněvadž vlastník domu má proti nim exekuční titul k jeho vyklizení, a ucházejí se v obci o byt (dále jen „uchazeči“).

(2) V obcích, jež mají více než 5000 obyvatel nebo jsou sídlem okresního národního výboru anebo které určí okresní národní výbor, zapíše místní národní výbor do seznamu uchazeče, kteří nemají v obci vlastního bytu, jen tehdy, jestliže v obci trvale pracují.

§ 4

Seznamy zaměstnanců organizací

Rozpočtové, hospodářské a jiné organizace socialistického sektoru (dále jen „organizace“), které mají podnikové byty (§ 77 odst. 1), vedou pro každou obec, v níž jsou tyto byty, seznamy uchazečů, kteří jsou jejich zaměstnanci a v obci trvale pracují.

§ 5

Seznamy vojáků z povolání a příslušníků ministerstva vnitra

(1) Náčelníci vedou pro každou obec, v níž jsou vojenské byty, seznam uchazečů, kteří jsou vojáky

z povolání nebo občanskými zaměstnanci vojenské správy a vykonávají v obci službu nebo v ní trvale pracují.

(2) Krajské správy ministerstva vnitra a jiné orgány tohoto ministerstva naroveň jim postavené (dále jen „krajské správy“) vedou pro každou obec, v níž jsou byty ministerstva vnitra, seznam uchazečů, kteří jsou příslušníky ozbrojených součástí ministerstva vnitra (dále jen „příslušníci ministerstva vnitra“) a vykonávají v obci službu.

§ 6

Seznamy družstevníků

(1) Lidová bytová družstva (dále jen „družstva“) vedou pro každou obec, v níž mají své družstevní byty, seznam uchazečů, kteří jsou členy družstva.

(2) V obcích uvedených v § 3 odst. 2 zapíše družstvo do seznamu uchazeče, kteří nemají v obci vlastního bytu, jen tehdy, jestliže jsou členy družstva a v obci trvale pracují.

(3) O stavebních bytových družstvech a bytech v jejich domech platí zvláštní předpisy.*

Společná ustanovení o seznamech

§ 7

Uchazeči, kteří bydlí v obci ve vlastním bytě, jež musí vyklidit, poněvadž vlastník domu má proti nim exekuční titul k jeho vyklizení, zapíší se do seznamu i na žádost vymáhajícího vlastníka domu.

§ 8

(1) Uchazeč může být v obci zapsán toliko do jediného seznamu.

(2) Jsou-li uchazeči manželé, zapíše se do seznamu pouze jeden z nich.

Článek 2

POŘADNÍKY

Místní pořadníky

§ 9

(1) V obcích uvedených v § 3 odst. 2, jakož i v jiných obcích, kde je v místním seznamu zapsáno více než 50 uchazečů, vede místní národní výbor vedle tohoto seznamu zvláštní pořadník.

*] Zákon č. 27/1959 Sb., o družstevní bytové výstavbě.

[2] Místní národní výbor zapíše do místního pořadníku uchazeče zapsané do místního seznamu, kteří podle naléhavosti bytové potřeby a se zřetelem na význam své práce přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu, a zároveň podle týchž skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

[3] Mají-li se v časovém údobí, na něž se sestavuje pořadník, přidělovat též byty pracovníkům nezbytných služeb (§ 82 č. 2), zapíše místní národní výbor do zvláštní skupiny v místním pořadníku uchazeče, jejichž pobyt v obci je nezbytně nutný pro zajištění veřejných služeb, a to v takovém pořadí, které odpovídá významu jejich práce, a podle jejich bytové potřeby.

§ 10

Uchazeči zapsaní do místního seznamu, kteří nebyli zapsáni do místního pořadníku, mohou proti tomu podat místnímu národnímu výboru rozklad, o němž rozhodne do 30 dnů ten orgán místního národního výboru, který vydal rozhodnutí o sestavení pořadníku. Z rozhodnutí, kterým místní národní výbor určil pořadí uchazečů zapsaných do pořadníku, nelze se však odvolat.

Pořadníky zaměstnanců organizací, vojáků z povolání, příslušníků ministerstva vnitra a družstevníků

§ 11

Je-li v seznamu zaměstnanců organizace, v seznamu vojáků z povolání, v seznamu příslušníků ministerstva vnitra nebo v seznamu družstevníků zapsáno více než 50 uchazečů, vede organizace, náčelník, krajská správa nebo družstvo vedle seznamu zvláštní pořadník.

§ 12

[1] Organizace zapíše v dohodě se závodním výborem základní organizace Revolučního odborového hnutí do pořadníku zaměstnanců organizace uchazeče zapsané do seznamu (§ 4), kteří podle významu své práce a se zřetelem na naléhavost bytové potřeby přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu, a zároveň podle týchž skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

[2] Za obdobných podmínek zapíše náčelník nebo krajská správa do pořadníku vojáků z povolání nebo do pořadníku příslušníků ministerstva vnitra uchazeče zapsané do seznamu (§ 5 odst. 1

nebo 2) a zároveň podle týchž skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

[3] Družstvo zapíše do pořadníku družstevníků uchazeče zapsané do seznamu (§ 6), kteří podle naléhavosti bytové potřeby a se zřetelem na význam své práce přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu, a zároveň podle týchž skutečností určí pro každého uchazeče zapsaného do pořadníku jeho pořadí.

§ 13

Schvaňování pořadníků

[1] Uchazečům zapsaným do pořadníku zaměstnanců organizace nebo do pořadníku družstevníků lze přidělit podnikový nebo družstevní byt jen tehdy, jestliže místní národní výbor schválil pořadník.

[2] O žádosti organizace nebo družstva za schválení pořadníku rozhodne místní národní výbor do 30 dnů poté, kdy mu pořadník byl předložen. Nerozhodne-li v této lhůtě, má se za to, že pořadník schválil.

[3] Z rozhodnutí místního národního výboru o žádosti za schválení pořadníku může se odvolat jen organizace nebo družstvo.

§ 14

Obecné ustanovení o pořadnících

Kde se v tomto zákoně mluví o pořadnících, rozumí se tím v případech, kde místní národní výbor, organizace, náčelník, krajská správa nebo družstvo nejsou povinni vést pořadník, seznam uchazečů (§ 3 až 6).

Článek 3

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O SEZNAMECH A POŘADNÍCÍCH

§ 15

[1] Místní seznamy i místní pořadníky jsou veřejné a každý si je může prohlédnout.

[2] Organizace i družstvo musí každému svému zaměstnanci nebo členu dovolit, aby si prohlédl seznam a pořadník zaměstnanců organizace nebo seznam a pořadník družstevníků.

[3] Rovněž každý voják z povolání i občanský zaměstnanec vojenské správy může si prohlédnout seznam a pořadník vojáků z povolání. To platí též o příslušnících ministerstva vnitra v činné službě, pokud jde o seznam a pořadník příslušníků ministerstva vnitra.

Oddíl 2

PŘIDĚLOVÁNÍ BYTŮ

Příslušnost

§ 16

Místní národní výbory přidělují byty osobám, jež se o ně ucházejí, jakož i náhradní byty osobám, které jsou povinny vyklidit byt na příkaz k vyklizení (§ 42 odst. 1) nebo proto, že proti nim má vlastník domu exekuční titul k vyklizení bytu.

§ 17

(1) Místní národní výbor přiděluje byty ve svém obvodu.

(2) Náhradní byty přiděluje místní národní výbor, v jehož obvodu je byt, který má být vyklizen. Je-li náhradní byt v jiné obci, přiděluje jej místní národní výbor, v jehož obvodu je byt, který má být vyklizen, v dohodě s místním národním výborem, v jehož obvodu je byt náhradní.

Způsob přidělování bytů

§ 18

(1) Místní národní výbor přiděluje byty uchazečům zapsaným do pořadníku, a to podle pořadí uchazečů, přihlížející zároveň k tomu, aby byt byl počtem i rozměry místností vzhledem k počtu příslušníků uchazečovy domácnosti i vzhledem k místním poměrům přiměřený uchazečově bytové potřebě.

(2) Osobě, jež není zapsána do pořadníku, lze přidělit náhradní byt,

1. jestliže má svůj dosavadní byt vyklidit na příkaz k vyklizení (§ 42 odst. 1) nebo na příkaz stavebního úřadu;

2. byla-li o svůj byt připravena živelní pohromou.

(3) Osobě, jež není zapsána do pořadníku, lze přidělit byt,

1. jde-li při prvním přidělení o uchazeče,

a) pro něhož organizace, ve které pracuje, v dohodě se závodním výborem základní organizace Revolučního odborového hnutí provedla takové stavební úpravy, kterými se získá byt z prostor sloužících k jiným účelům než k bydlení nebo nezpůsobilých k bydlení;

b) jemuž dal místní národní výbor souhlas, aby vlastním nákladem provedl takovou stavební

úpravu, kterou se získal byt z prostor sloužících k jiným účelům než k bydlení nebo nezpůsobilých k bydlení;

2. jde-li o osobu, již je nutno přidělit byt ve státním zájmu;

3. jde-li o osobu, která dobrovolně uvolní svůj byt. V tomto případě lze však přidělit byt nejvýše stejné hodnoty a vybavení, ale s menším úhrnem podlahové plochy obytných místností.

§ 19

(1) Podnikové byty, byty ministerstva vnitra a družstevní byty přiděluje místní národní výbor na návrh organizace, krajské správy nebo družstva.

(2) Místní národní výbor byt přidělí, jestliže mu organizace, krajská správa nebo družstvo nejpozději do 30 dnů po vzniku ohlašovací povinnosti (§ 2 odst. 1) navrhne uchazeče, jemuž lze za podmínek § 18 byt přidělit.

(3) Nenavrhne-li organizace, krajská správa nebo družstvo takového uchazeče do stanovené lhůty, může místní národní výbor přidělit byt uchazeči zapsanému do místního pořadníku, a to především zaměstnanci organizace, příslušníku ministerstva vnitra nebo členu družstva.

Právní důsledky přidělení bytu

§ 20

(1) Vlastník domu může se z rozhodnutí místního národního výboru o přidělení bytu odvolat jen tehdy, týká-li se rozhodnutí podnikového bytu, bytu ministerstva vnitra nebo družstevního bytu.

(2) Osoba, již byl byt přidělen, může se z takového rozhodnutí odvolat jen tehdy, jde-li o přidělení náhradního bytu.

§ 21

(1) Rozhodnutím místního národního výboru o přidělení bytu vzniká mezi osobou, již byl byt přidělen, a vlastníkem domu nájemní poměr.

(2) Nájemní poměr vzniká dnem, kdy se rozhodnutí místního národního výboru o přidělení bytu stalo vykonatelným, je-li byt v té době již vyklizen, jinak dnem jeho vyklizení.

(3) Jde-li o jiný byt než náhradní, nájemní poměr nevznikne, jestliže uchazeč, jemuž byl byt přidělen, ohlásí místnímu národnímu výboru do 3 dnů

poté, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o přidělení bytu, že byt nepřijímá.

§ 22

Nedojde-li mezi nájemníkem, jemuž byl byt přidělen, a vlastníkem domu k dohodě o nájemném a vedlejších piatech spojených s užíváním bytu, rozhodne o nich místní národní výbor.

§ 23

**Zrušení nájemního poměru
a nové přidělení bytu**

Jestliže se nájemník do 15 dnů po vzniku nájemního poměru bez vážných důvodů nenastěhuje do přiděleného bytu ani do téže lhůty nezačne s jeho úpravou, prohlásí místní národní výbor nájemní poměr za zrušený a přidělí byt jinému uchazeči (§ 18 a 19).

§ 24

Seznamy volných a přidělených bytů

(1) Místní národní výbory vedou seznamy všech nově vystavěných, zřízených a uvolněných bytů, které jsou oprávněny přidělovat. Současně s přidělením bytu vyznačí v seznamu osobu, které byl byt přidělen, datum a důvod přidělení. Byty podnikové a byty přidělené pracovníkům nezbytných služeb vedou v seznamu odděleně.

(2) Organizace a družstva vedou seznamy volných a přidělených podnikových bytů (§ 77 odst. 1) a družstevních bytů (§ 6 odst. 1 a 2).

(3) O seznamech volných a přidělených bytů platí obdobně ustanovení § 15.

Odpovědnost za včasné přidělení bytů

§ 25

(1) Místní národní výbor je povinen přidělit byt, u něhož mu přísluší přidělovací právo, do 15 dnů.

(2) Tato lhůta se počítá

1. u bytu, který je jeho uživatel povinen vyklídit na příkaz k vyklizení (§ 42 odst. 1) nebo u něhož byl prohlášen nájemní poměr za zrušený (§ 23), ode dne, kdy se příkaz k vyklizení nebo rozhodnutí o zrušení nájemního poměru staly vykonatelnými;
2. u bytu, u něhož jsou prováděny stavební změny nebo úpravy podle příkazu stavebního úřa-

du nebo s jeho souhlasem, od povolení k užívání;

3. u podnikových bytů, bytů ministerstva vnitra a družstevních bytů ode dne, kdy organizace, krajská správa nebo družstvo navrhly místnímu národnímu výboru uchazeče, jemuž lze za podmínek § 18 přidělit byt, nebo jde-li o přidělení bytu uchazeči podle § 19 odst. 3, od uplynutí 30denní lhůty stanovené v § 19 odst. 2, popřípadě ode dne, kdy se stalo vykonatelným rozhodnutí místního národního výboru, jestliže tento orgán nevyhověl návrhu organizace, krajské správy nebo družstva;

4. u ostatních bytů od jejich ohlášení.

(3) Přidělil-li místní národní výbor byt ve stanovené lhůtě a ohlásil-li mu včas uchazeč, jemuž byl byt přidělen, že byt nepřijímá, běží pro přidělení bytu nová 15denní lhůta od tohoto ohlášení.

§ 26

Nesplní-li místní národní výbor tuto povinnost, odpovídá stát (místní národní výbor) vlastníku domu za škodu, jež mu vzešla z toho, že byt zůstal po vyklizení nepronajat.

§ 27

Byty vyňaté z přidělovacího práva

Přidělovací právo místního národního výboru se nevztahuje

1. na byty vystavěné stavebními bytovými družstvy (§ 6 odst. 3);
2. na byty vystavěné v podnikové bytové výstavbě z vlastních volných prostředků podniků a z jiných zdrojů, kterých je možno podle platných předpisů k tomuto účelu použít;
3. na byty vystavěné v bytové výstavbě jednotlivých zemědělských družstvech;
4. na vojenské byty;
5. na domovnícké byty;
6. na byt v rodinném domku, prohlásí-li vlastníkem domku místnímu národnímu výboru zároveň s ohlášením bytu nebo do 8 dnů poté, kdy se stal vykonatelným příkaz k vyklizení, že se do 15 dnů do bytu nastěhuje nebo že v této lhůtě v něm ubytuje své ženaté (vdané) dítě, nebo nejde-li o obec uvedenou v § 3 odst. 2, své rodiče.

Přidělování vojenských bytů

§ 28

Vojenské byty přiděluje náčelník se souhlasem místního národního výboru. Místní národní výbor neodepře souhlas, přiděluje-li se byt za podmínek § 18.

§ 29

[1] Z rozhodnutí náčelníka o přidělení vojenského bytu nemůže se vlastník domu odvolat. Jinak platí o právních důsledcích přidělení vojenských bytů přiměřeně ustanovení § 20 odst. 2 a § 21 a 22.

[2] Rovněž ustanovení § 23, 25 a 26 se přiměřeně vztahují i na vojenské byty.

§ 30

Náčelníci vedou seznamy vojenských bytů, jež přidělili. O těchto seznamech platí obdobně ustanovení § 15 odst. 3.

§ 31

Domovnícké byty

Vlastník domu může dát do užívání byt domovníkovi a sjednat s ním pracovní poměr jen se souhlasem místního národního výboru.

Oddíl 3

SMĚNY BYTŮ

Přivolení místního národního výboru

§ 32

[1] Směnit byty je dovoleno toliko s přivolením místního národního výboru.

[2] Předmětem směny ve smyslu tohoto ustanovení může být též pronajatá část bytu vlastníka rodinného domku.

[3] Místní národní výbor dá přivolení ke směně, dosáhne-li se jí účelnějšího využití bytového prostoru.

§ 33

Přivolení místního národního výboru se nevyžaduje ke směnám bytů stavebních bytových družstev (§ 6 odst. 3) a podnikových bytů vystavěných v podnikové bytové výstavbě z vlastních volných prostředků podniků a jiných zdrojů, kterých je možno podle platných předpisů k tomuto účelu použít, bytů v domech jednotných zemědělských družstev,

vojenských bytů a bytů ministerstva vnitra. Přivolení ke směně je však zapotřebí, je-li takovým bytem toliko jeden z bytů, jež mají být směněny.

§ 34

Souhlas vlastníka domu

Souhlasu vlastníka domu je třeba ke směnám bytů stavebních bytových družstev, bytů vystavěných v podnikové bytové výstavbě z vlastních volných prostředků podniků a z jiných zdrojů, kterých je možno k tomuto účelu použít, bytů v domech jednotných zemědělských družstev, podnikových bytů a družstevních bytů, jakož i ke směně pronajaté části bytu vlastníka rodinného domku (§ 32 odst. 2).

Právní důsledky přivolení ke směně

§ 35

Vlastník domu může se z rozhodnutí místního národního výboru o přivolení ke směně odvolat jen tehdy, vyžaduje-li se ke směně jeho souhlasu.

§ 36

[1] Rozhodnutím místního národního výboru, jímž bylo dáno přivolení ke směně, vznikají mezi uživateli bytů, kteří se na směně dohodli, a vlastníky domů nájemní poměry. Týmž dnem končí dosavadní právní poměry co do užívání těchto bytů.

[2] Nájemní poměry vznikají dnem, kdy se rozhodnutí místního národního výboru o přivolení ke směně stalo vykonatelným. Ustanovení § 22 platí obdobně.

§ 37

Neplatnost přivolení ke směně

Jestliže si uživatelé bytů, kteří se dohodli na směně, skutečně bez vážných důvodů nevymění byty do lhůty, kterou stanoví místní národní výbor v rozhodnutí o přivolení ke směně, má se za to, že přivolení nebylo dáno.

§ 38

Zrušení nájemních smluv

[1] Zjistí-li dodatečně místní národní výbor, že směna byla sjednána ze zjištěných důvodů nebo jen na oko, aby se zastřelo obejití ustanovení tohoto zákona, může místní národní výbor prohlásit do 6 měsíců po vzniku nových nájemních poměrů

(§ 36) nájemní smlouvy o vyměněných bytech za zrušené.

(2) Lhůta 6 měsíců je zachována, zahájil-li v ní místní národní výbor řízení.

§ 39

Směny vojenských bytů

(1) Ke směně vojenských bytů je třeba přivolení náčelníka. Nevyžaduje se však souhlasu vlastníka domu.

(2) Jde-li o směnu vojenských bytů, které jsou v různých obcích, dá náčelník přivolení ke směně tehdy, jestliže směna je v souladu se zájmy plnění služebních povinností a odpovídá plánu ubytování zpracovanému ministerstvem národní obrany.

(3) O právních důsledcích přivolení ke směně vojenských bytů platí obdobně ustanovení § 35 a 36. Rovněž ustanovení § 37 a 38 vztahuje se přiměřeně i na směny vojenských bytů.

Oddíl 4

PODŇÁJMY BYTŮ

§ 40

Přivolení místního národního výboru

(1) Uživatel bytu může dát svůj byt zcela nebo zčásti do podnájmu nebo v obdobné užívání (dále jen „podnájem“) toliko s přivolením místního národního výboru. Podnájemem v tomto smyslu však není, přijme-li uživatel do bytu příslušníky své rodiny nebo svého zetě (snachu).

(2) Místní národní výbor nemůže odepřít přivolení k podnájmu

1. dává-li zaměstnanec organizace, který byl služebně vyslán do ciziny, do podnájmu celý byt jinému zaměstnanci téže organizace a zaváže-li se organizace podnájemníkovi, že ho po zrušení podnájemní smlouvy zapíše do pořadníku zaměstnanců organizace, nebo dává-li do podnájmu celý byt osoba, která odešla na brigádu nebo sjednala v jiné obci pracovní smlouvu s časově omezeným závazkem;

2. dává-li uživatel část svého bytu do podnájmu uchazeči zapsanému do pořadníku (§ 9 a 11).

(3) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahují na vojenské byty.

§ 41

Podnájem vojenských bytů

K podnájmu vojenských bytů nebo jejich částí je potřebí přivolení náčelníka.

Oddíl 5

UVOLŇOVÁNÍ BYTŮ

Článek 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ O PŘÍKAZECH K VYKLIZENÍ

§ 42

Příkazy k vyklizení

(1) Místní národní výbor může vydat za podmínek stanovených v § 49 až 58 uživatel bytu příkaz, aby jej do stanovené lhůty vyklidil (dále jen „příkaz k vyklizení“).

(2) Užívá-li se bytu na podkladě smluvního poměru s vlastníkem domu, prohlásí místní národní výbor v příkazu k vyklizení též nájemní nebo jinou smlouvu o užívání bytu za zrušenou.

Vykonatelnost příkazů k vyklizení

§ 43

(1) Uživatel bytu může se z rozhodnutí místního národního výboru, kterým se vydává příkaz k vyklizení, odvolat do 15 dnů. Vlastník domu se však může odvolat jen tehdy, týká-li se příkaz k vyklizení bytu stavebního bytového družstva, bytu vystavěného v podnikové bytové výstavbě z vlastních volných prostředků podniku a z jiných zdrojů, kterých je možno k tomuto účelu použít, bytu v jednotném zemědělském družstvu, podnikového bytu, vojenského bytu, bytu ministerstva vnitra nebo družstevního bytu.

(2) Odvolání z příkazu k vyklizení nelze odejmout odkladný účinek.

(3) Příkaz k vyklizení je vykonatelný jen tehdy, potvrdí-li jej okresní soud. Soud potvrdí příkaz, je-li vydán v soulase se zákonem, jinak jej zruší.

(4) O návrzích na potvrzení příkazu k vyklizení rozhoduje soud, v jehož obvodu je sídlo místního národního výboru, který vydal příkaz.

§ 44

(1) Soud rozhodne o návrhu po ústním jednání usnesením do 3 týdnů poté, kdy mu došly spisy

místního národního výboru, který vydal příkaz. Je-li však ke spolehlivému rozhodnutí soudu potřeba, aby řízení, provedené místním národním výborem, bylo doplněno, počítá se lhůta ode dne, kdy soudu došly spisy o doplněném řízení.

(2) Účastníkem řízení je uživatel bytu, proti němuž směřuje příkaz k vyklizení, a vlastník domu. O řízení vyrozumí soud též místní národní výbor, který vydal příkaz k vyklizení.

(3) Pokud není stanoveno jinak, platí pro řízení před soudy ustanovení první části občanského soudního řádu; neplatí však ustanovení § 129 až 131. Proti usnesení soudu není přípustný řádný opravný prostředek.

§ 45

Ustanovení § 43 odst. 2 až 4 a § 44 se nevztahují na příkazy k vyklizení bytu, do něhož se osoba nastěhovala svémocně.

Právní důsledky příkazů k vyklizení

§ 46

Uživatel bytu je povinen na příkaz k vyklizení jej vyklidit do stanovené lhůty, která nesmí být u bytů získaných protiprávně (§ 57 odst. 1) kratší než 3 dny, v ostatních případech pak kratší než 15 dnů.

§ 47

(1) Lhůta k vyklizení se počítá ode dne, kdy se příkaz k vyklizení, jakož i přidělení náhradního bytu staly vykonatelnými, byl-li přidělený náhradní byt v té době již vyklizen, jinak ode dne jeho vyklizení. Nemusí-li být uživateli bytu přidělen náhradní byt (§ 61), počítá se lhůta k vyklizení ode dne, kdy se příkaz k vyklizení stal vykonatelným.

(2) Lhůta k vyklizení bytu se prodlužuje o dobu nutnou k úpravě náhradního bytu.

§ 48

S uživatelem bytu jsou na příkaz k vyklizení povinni se vystěhovat i příslušníci jeho domácnosti, jakož i jiné osoby, které bydlí v bytě vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti.

Článek 2

DŮVODY PRO VYDÁNÍ PŘÍKAZU K VYKLIZENÍ

§ 49

Byt, jehož se neužívá nebo užívá občas

Místní národní výbor může vydat příkaz k vyklizení bytu, v němž jeho uživatel, který nemá jiného bytu, bez vážných důvodů nebydlí nebo bydlí toliko občas.

§ 50

Byt, jehož uživatel zemřel

(1) Místní národní výbor může vydat příkaz k vyklizení bytu, jehož uživatel zemřel, nebyl-li byt vyklizen do měsíce po jeho smrti.

(2) Příkaz k vyklizení z tohoto důvodu nemůže být vydán, bydlí-li v bytě příslušníci uživateleovy rodiny, kteří s ním žili v den jeho smrti ve společné domácnosti a nemají vlastního bytu, nebo za téže podmínky osoby, které s ním žily ve společné domácnosti nejméně rok před jeho smrtí a staraly se o společnou domácnost nebo byly na něho odkázány svou výživou.

§ 51

Dvojitý byt

(1) Uživateli, který má dva byty, může místní národní výbor vydat příkaz, aby jeden z nich vyklidil. To platí i tehdy, mají-li dva byty manželé (druh a družka).

(2) Za druhý byt v tomto smyslu se nepovažuje jednotlivá obytná místnost v rodinném domku, který je na venkově, užívá-li jí pro své zotavení nebo za účelem ošetření zahrady vlastník domku nebo příslušník jeho rodiny a bydlí-li tyto osoby v jiné obci, než ve které je domek.

(3) Místní národní výbor nevydává příkaz k vyklizení podle odstavce 1,

1. jde-li o byt, o němž jeho uživatel prohlásí, že si jej ponechá jako jediný byt;
2. v případech hodných zvláštního zřetele, zejména má-li dva byty v různých obcích významný vědecký nebo umělecký pracovník, který druhého bytu nezbytně potřebuje ke své práci, nebo odpovědný veřejný činitel.

§ 52

Vyklizení nadměrného bytu

(1) Místní národní výbor může vydat uživateli nadměrného bytu příkaz k jeho vyklizení.

(2) Byt se považuje za nadměrný

- a) činí-li úhrn podlahové plochy obytných místností nejméně dvojnásobek výměry vypočtené podle § 69 odst. 1, nebo
- b) přesahuje-li úhrn podlahové plochy obytných místností výměru vypočtenou podle § 69 odst. 1 o plochu, která se rovná alespoň ploše dvou nebo více obytných místností tohoto bytu.

(3) Rozdělí-li místní národní výbor vyklizený nadměrný byt (§ 68 odst. 2), musí jeden z takto vytvořených bytů přidělit původnímu uživateli nadměrného bytu, jestliže o to požádá do 15 dnů poté, kdy se příkaz stal vykonatelným (§ 43) a je-li tento byt počtem i rozměry obytných místností vzhledem k počtu příslušníků uživatele domácnosti přiměřený jeho bytové potřebě.

(4) Příkaz k vyklizení nadměrného bytu nelze vydat, bydlí-li jeho uživatel ve vlastním rodinném domku nebo v rodinném domku příslušníka své rodiny.

§ 53

Vyklizení bytu pro neplacení nájemného

(1) Místní národní výbor může vydat příkaz k vyklizení bytu, jestliže nájemník dluhuje nájemné (vedlejší platy spojené s užíváním bytu), pokud jeho výše není sporná, aspoň za 3 měsíce, vlastník domu ho doporučeným dopisem upomenul a povolil mu aspoň 15denní lhůtu k zaplacení a jestliže nájemník nezaplatil dlužnou částku ani do této lhůty.

(2) Příkaz k vyklizení bytu lze vydat i tehdy, jestliže uživatel bytu nezaplatí místní poplatek z bytu za 6 měsíců nebo přesahuje-li dlužná částka poplatku nájemné nebo cenu užívání bytu za 3 měsíce.

(3) Příkaz podle odstavce 1 nelze vydat, zahájil-li soud řízení o návrhu vlastníka domu na přivolení k výpovědi pro nezaplacení splatného nájemného nebo byl-li takový návrh pravomocně zamítnut.

§ 54

Vyklizení bytu pro chování jeho uživatele

(1) Místní národní výbor může vydat příkaz k vyklizení, byl-li nájemník nebo příslušník jeho domácnosti odsouzen pro trestný čin, spáchaný v souvislosti se soužitím v domě na jeho spoluobyvatelích, nebo potrestán pro porušení základních pravidel společenského soužití v domě a nepožádá-

li vlastník domu na výzvu místního národního výboru soud o přivolení k výpovědi.

(2) Příkaz podle odstavce 1 nelze vydat, zahájil-li soud řízení o návrhu vlastníka domu na přivolení k výpovědi nájemní smlouvy z důvodů uvedených v odstavci 1 nebo byl-li takový návrh pravomocně zamítnut.

(3) Ustanovení odstavce 1 lze přiměřeně použít též vůči jiným uživatelům bytů než nájemníkům, jakož i vůči osobám, které bydlí v bytě vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti s přivolením místního národního výboru. Příkaz k vyklizení z tohoto důvodu není však možno vydat uživateli bytu, který bydlí ve vlastním rodinném domku nebo v rodinném domku příslušníka své rodiny.

§ 55

Byt rozvedených manželů

(1) Nedojde-li při rozvodu manželství mezi manželi k soudní dohodě o společném bytě a není-li žádný z nich ochoten se z bytu dobrovolně vystěhovat, může místní národní výbor na žádost jednoho z rozvedených manželů, aby jim umožnil oddělené bydlení, uložit některému z nich, aby se z bytu vystěhoval. Při rozhodování o takové žádosti musí místní národní výbor přihlížet k zájmům nezletilých dětí.

(2) Ustanovení odstavce 1 nelze použít, měl-li by se rozvedený manžel vystěhovat z vlastního rodinného domku nebo z rodinného domku příslušníka své rodiny, pokud jím není jeho dítě.

§ 55a

Vyklizení bytu ve prospěch vlastníka rodinného domku

Místní národní výbor může vydat příkaz k vyklizení bytu nájemníkovi, který bydlí v rodinném domku a bez řádného důvodu odmítá svůj byt uvolnit pro nastěhování vlastníka tohoto domku nebo jeho ženatého (vdaného) dítěte, ač má nájemník možnost přestěhovat se do jiného bytu, který má všechny náležitosti náhradního bytu (§ 62).

§ 58

Vyklizení z důvodu obecného zájmu

(1) Místní národní výbor může vydat příkaz k vyklizení bytu,

1. má-li se budovy, která je v socialistickém vlastnictví, zcela nebo zčásti použít k uskutečnění územního plánu nebo územního rozhodnutí nebo k provedení asanace anebo v naléhavém zájmu socialistické výstavby k jiným účelům než k bydlení;

2. došlo-li u jiné budovy vyvlastněním k přechodu vlastnického práva nebo k omezení výkonu tohoto práva, aby se budovy mohlo zcela nebo zčásti použít pro účely uvedené pod č. 1;

3. byla-li obytná budova nebo její část přikázána do užívání podle § 13 vládního nařízení č. 50/1955 Sb., o některých opatřeních k zajištění zemědělské výroby.

{²} Vláda může stanovit další případy, ve kterých lze vydat příkaz k vyklizení z důvodu obecného zájmu.

§ 57

Byt získaný protiprávně

{¹} Místní národní výbor vydá příkaz k vyklizení bytu, kterého někdo nabyt nedbaje předpisů o hospodaření s byty nebo na podkladě nepravdivých nebo neúplných údajů anebo tím, že dosáhl přidělení bytu trestným činem.

{²} Místní národní výbor může též uložit osobám, které bydlí v bytě vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti bez přivolení místního národního výboru, aby se z bytu vystěhovaly.

§ 58

Vyklizení vojenských bytů a bytů ministerstva vnitra

Místní národní výbor může na návrh náčelníka nebo krajské správy vydat příkaz k vyklizení vojenského bytu nebo bytu ministerstva vnitra, byl-li jeho uživatel služebně přemístěn do jiné obce a v této obci je pro něho zajištěn jiný vojenský byt nebo byt ministerstva vnitra jako náhradní.

Oddíl 6

NÁHRADNÍ BYTY

§ 59

Přidělení náhradního bytu

{¹} Uživateli bytu, který jej má vyklidit na příkaz k vyklizení, a osobám, jež bydlí v takovém bytě vedle uživatele a příslušníků jeho domácnosti, jakož i jiným osobám, které jsou povinny na příkaz

místního národního výboru se z bytu vystěhovat, musí být přidělen náhradní byt.

{²} Náhradní byt musí být přidělen zároveň s vydáním příkazu k vyklizení nebo příkazu k vystěhování.

§ 60

Poskytnutí náhradního ubytování

Místo náhradního bytu může být poskytnuto náhradní ubytování

1. osobám, jež bydlí v bytě, který má být vyklizen, vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti s přivolením místního národního výboru (§ 48);
2. uživateli bytu, který v něm bydlí bez vážných důvodů toliko občas a je povinen na příkaz místního národního výboru jej vyklidit (§ 49);
3. osobám, jež bydlí v bytě vedle uživatele a příslušníků jeho domácnosti s přivolením místního národního výboru a jsou na příkaz tohoto národního výboru povinny se z bytu vystěhovat (§ 54 odst. 3);
4. rozvedenému manželu, který je na příkaz místního národního výboru povinen se z bytu vystěhovat (§ 55 odst. 1), jestliže mu při rozvodu nebyly svěřeny do výchovy jeho nezletilé děti.

§ 61

Výjimky

Místní národní výbor není povinen přidělit náhradní byt ani poskytnout náhradní ubytování

1. osobám, jež bydlí v bytě, který má být vyklizen, vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti bez přivolení místního národního výboru (§ 48);
2. uživateli bytu, který v něm bez vážných důvodů nebydlí a je povinen jej na příkaz místního národního výboru vyklidit (§ 49);
3. uživateli dvou bytů, je-li povinen na příkaz místního národního výboru jeden z nich vyklidit (§ 51 odst. 1);
4. uživateli bytu, který jej získal protiprávně a je povinen na příkaz místního národního výboru jej vyklidit (§ 57 odst. 1);
5. osobám, jež bydlí v bytě vedle uživatele a příslušníků jeho domácnosti bez přivolení místního národního výboru a jsou povinny na příkaz

tohoto národního výboru se z bytu vystěhovat (§ 57 odst. 2).

§ 62

Náležitosti náhradního bytu

(1) Náhradní byt musí být zdravotně nezávadný, jakož i jinak způsobilý k obvyklému užívání a zdravotně vhodný a musí počtem i rozměry obytných místností být vzhledem k počtu příslušníků domácností příštího uživatele přiměřený jeho bytové potřebě.

(2) Osobám, které bydlí v menších než přiměřených bytech a jež jsou povinny vyklidit zaměstnanecký nebo domovnícký byt proto, že bez vážných důvodů přestaly vykonávat své zaměstnání, s nímž je spojeno užívání bytu, lze přidělit náhradní byt o stejném úhrnu podlahové plochy, jako je byt, který má být vyklizen. Obdobně lze postupovat proti osobám, které jsou povinny vyklidit byt pro neplacení nájemného.

(3) Náhradní byt se přiděluje v téže obci; v jiné obci lze jej přidělit toliko v případech uvedených v § 49 a 58.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí i o náhradních bytech při soudní exekuci vyklizením bytu (§ 556 o. s. ř.).

§ 63

Obecné ustanovení o náhradním ubytování

Kde se v tomto zákoně mluví o náhradním bytě, rozumí se tím, pokud není stanoveno jinak nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného, též náhradní ubytování.

§ 64

Provedení příkazu k vyklizení soudní exekucí

(1) Ustanovení § 60 a 61 platí i tehdy, jestliže příkaz k vyklizení, jež vydal místní národní výbor z některého z důvodů uvedených v těchto ustanoveních, má být proveden soudní exekucí.

(2) Vystěhovaným osobám, jimž místní národní výbor není povinen přidělit náhradní byt ani poskytnout náhradní ubytování (§ 61), musí být i při soudní exekuci přechodně poskytnuto přístřeší, než si budou moci opatřit řádné ubytování.

Oddíl 7

STĚHOVACÍ NÁKLADY

§ 65

(1) Místní národní výbor nahradí uživateli bytu, který je povinen jej vyklidit na příkaz k vyklizení z důvodu obecného zájmu (§ 56), stěhovací náklady. Úhrada těchto nákladů jde na vrub organizace, v jejíž prospěch se byt vyklizuje.

(2) Jiným uživatelům, kteří jsou povinni vyklidit byt na příkaz k vyklizení, může místní národní výbor nahradit stěhovací náklady zcela nebo zčásti, nelze-li na uživateli bytu spravedlivě požadovat, aby je hradil ze svého. Při příkazech k vyklizení vojenských bytů nebo bytů ministerstva vnitra podle § 58 hradí tyto náklady vojenská správa nebo krajská správa ministerstva vnitra. Při příkazech k vyklizení ve prospěch vlastníka rodinného domku (§ 55a) hradí stěhovací náklady osobě, která je povinna vyklidit byt, vlastník rodinného domku.

ČÁST TŘETÍ

**ZACHOVÁNÍ A ROZŠÍŘENÍ
BYTOVÉHO PROSTORU**

§ 66

Slučování bytů

Bez souhlasu místního národního výboru nelze byt jako celek ani jeho jednotlivé části připojit k sousedním bytům.

§ 67

Užívání bytů k jiným účelům než k bydlení

(1) Užívat bytů nebo jejich částí k jiným účelům než k bydlení lze toliko se souhlasem místního národního výboru.

(2) Tento souhlas může být dán jen tehdy, je-li to nutné v naléhavém zájmu socialistické výstavby státu a nelze-li uspokojení tohoto zájmu dosáti hospodárně jiným způsobem.

§ 68

Zřizování a dělení bytů

(1) Místní národní výbory mohou upravit na byty místností, které jsou určeny nebo jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení.

(2) Dělit byty může místní národní výbor jen tehdy, lze-li provedením potřebných stavebních

změn a prací vytvořit z uvolněného bytu dva nebo více samostatných stavebně uzavřených bytů s vlastním příslušenstvím.

(3) Prováděcí předpisy stanoví podmínky, za jakých může místní národní výbor provádět stavební práce, uvedené v předchozích odstavcích, a způsob jejich finanční úhrady.

(4) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahuje na vojenské byty.

ČÁST ČTVRTÁ

MÍSTNÍ POPLATEK Z BYTŮ

§ 69

Předmět poplatku

(1) Místnímu poplatku z bytů podléhají byty, u nichž připadá z úhrnu podlahové plochy obytných místností na uživatele bytu a každého dalšího příslušníka jeho domácnosti více než 12 m²; bydlí-li v bytě s jeho uživatelem aspoň jeden příslušník jeho rodiny, připočítá se k součtu této výměry podlahových ploch ještě 6 m². Z bytu, jež tvoří toliko jediná obytná místnost a v němž bydlí pouze jedna osoba, platí se místní poplatek tehdy, jestliže podlahová plocha této místnosti, popřípadě s připočtením podlahové plochy přímo osvětlené a přímo větratelné neobytné kuchyně, přesahuje 20 m². Přitom se nepřihlíží k obytným místnostem, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení.

(2) Místní poplatek se platí také z bytů nebo jejich částí, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení.

§ 70

Základ pro vyměřování poplatku

(1) Místní poplatek z bytů uvedených v § 69 odst. 1 se platí z té části podlahové plochy, která převyšuje výměru tam stanovenou. Prováděcí předpisy mohou stanovit odchylky, zejména pro případy, kdy zdravotní stav uživatele bytu nebo příslušníků jeho domácnosti nezbytně vyžaduje, aby tyto osoby bydlely v oddělené místnosti.

(2) Místní poplatek z bytů nebo jejich částí, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení, platí se z celé jejich podlahové plochy.

ČÁST PÁTÁ

SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 71

Přesun působnosti

(1) Národní výbor hlavního města Prahy může stanovit, že některé úkoly podle tohoto zákona bude z důvodu účelnosti sám obstarávat.

(2) Městské národní výbory v Bratislavě, Brně, Ostravě a Plzni mohou určit se souhlasem krajského národního výboru, které úkoly podle tohoto zákona budou z důvodu účelnosti obstarávat.

§ 72

Rízení ve věcech vojenských bytů

(1) Pro řízení, jež provádějí podle tohoto zákona náčelníci, platí předpisy o řízení ve věcech správních (správní řád).

(2) O odvolání z rozhodnutí náčelníka podle tohoto zákona rozhoduje náčelník příslušné krajské vojenské ubytovací a stavební správy.

Rodinné domky

§ 73

Rodinným domkem se rozumí dům, u něhož z úhrnu podlahové plochy všech místností připadají aspoň dvě třetiny na byty a který obsahuje nejvýše pět obytných místností, nečítajíc v to kuchyně, nebo u něhož při větším počtu těchto místností nepřesahuje úhrn podlahové plochy obytných místností (§ 76) 120 m².

§ 74

Výhody, přiznané tímto zákonem vlastníkům rodinných domků, přísluší též

1. poživatelům rodinných domků, jakož i osobám, jimž přísluší věcné právo užívání bytu v rodinném domku, bylo-li věcné břímě, odpovídající právu požívání nebo právu užívání k vlastní potřebě, zřízeno před 1. lednem 1957;
2. dlouhodobým nájemcům rodinných domků, které jsou národním majetkem, a čekatelům družstevních rodinných domků.

§ 75

Pojem bytu

(1) Bytem se rozumí jednotlivá místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí sta-

vebního úřadu určeny k bydlení a mohou sloužit tomuto svému účelu jako samostatné bytové jednotky.

(2) V pochybnostech, zdali jednotlivá místnost nebo soubor místností je samostatným bytem, rozhodne stavební úřad.

§ 76

Obytné místnosti

(1) Za obytnou se považuje přímo osvětlená a přímo větratelná místnost o podlahové ploše aspoň 8 m², kterou lze přímo nebo dostatečně nepřímou vytápět a jež je vzhledem ke svému vnitřnímu uspořádání a vybavení určena k bydlení.

(2) Za těchto podmínek považuje se za obytnou místnost i kuchyně o podlahové ploše přes 12 m². U takových kuchyní se při zjišťování výměry podlahové plochy obytných místností počítá toliko část podlahové plochy, o kterou je kuchyně větší než 12 m².

(3) V pochybnostech, zda určitá místnost má povahu místnosti obytné, rozhodne stavební úřad.

§ 77

Podnikové byty

(1) Za podnikové byty se považují byty, které dne 31. prosince 1956 byly organizace oprávněny přidělovat svým zaměstnancům, jakož i jednotlivé byty, které organizace získaly nebo získají po 31. prosinci 1956 ze státní bytové výstavby pro trvalé ubytování vlastních zaměstnanců.

(2) Ve smyslu tohoto zákona se za podnikové byty nepovažují byty vystavěné v podnikové bytové výstavbě z vlastních volných prostředků podniků a jiných zdrojů, kterých je možno k tomuto účelu použít (§ 27 č. 2).

§ 78

Vojenské byty

(1) Vojenskými byty se rozumí

1. všechny byty v obytných domech určených výhradně pro ubytování vojáků z povolání a jednotlivé byty, které vojenská správa získává z nové bytové výstavby;
2. v jiných domech byty, jejichž uživateli byli dne 1. ledna 1957 vojáci z povolání, vyjmajíc však byty,

a) jež mají povahu podnikových bytů nebo bytů zaměstnaneckých;

b) které jsou v domech družstev nebo v rodinných domcích.

(2) Vojenské byty uvedené v odstavci 1 č. 2 pozbývají této své povahy, jestliže po 1. lednu 1957 přestal být uživatel bytu vojákem z povolání, nebo uživatelem směnou bytu se stala osoba, jež není vojákem z povolání, anebo byt byl přidělen jiné osobě než vojáku z povolání.

§ 79

Byty ministerstva vnitra

Za byty ministerstva vnitra se považují byty v obytných domech určených výhradně pro ubytování příslušníků ministerstva vnitra v činné službě a jednotlivé byty, které krajská správa získává z nové bytové výstavby.

§ 80

Společné ustanovení pro podnikové byty, vojenské byty a byty ministerstva vnitra

Podnikové byty, vojenské byty a byty ministerstva vnitra nepozbývají své povahy, byl-li dům předán do správy domovní správě; v těchto případech je příslušné organizaci, náčelníku nebo krajské správě zachováno právo účastníka soudního řízení v nájemních věcech. Prováděcí předpisy stanoví, která práva, jež ve věcech upravených tímto zákonem náleží vlastníku domu, přísluší v těchto případech, jakož i u vojenských bytů uvedených v § 78 odst. 1 organizaci, náčelníku nebo krajské správě.

§ 81

Byty významných vědeckých a uměleckých pracovníků a odpovědných veřejných činitelů

Při posuzování bytové potřeby významných vědeckých a uměleckých pracovníků a odpovědných veřejných činitelů přihlížejí místní národní výbory též k tomu, aby výměra bytu odpovídala povaze a společenskému významu jejich práce; to platí zejména při přidělování bytů podle § 18 a 19 a při rozhodování podle § 52.

§ 82

Byty ze státní bytové výstavby

Národní výbory hospodaří s byty ze státní bytové výstavby tak, aby státní bytová výstavba předešla

1. napomáhala rozvoji těch odvětví a závodů, jejichž provoz je podmíněn přesídlením stálých pracovních sil do blízkosti pracoviště;
2. zabezpečovala ubytování pracovníků nezbytných služeb;
3. poskytovala ubytování rodinám nižších příjmových kategorií, zejména rodinám s více dětmi, v místech se zvýšenou potřebou pracovních sil pro základní průmyslová odvětví.

§ 83

Příslušníci rodiny

Příslušníkem rodiny uživatele bytu se rozumí manžel (manželka), příbuzní v přímém pokolení (i z osvojeného poměru) a sourozenci.

§ 84

Příslušníci domácnosti

(1) Za příslušníky domácnosti uživatele bytu se mimo příslušníky jeho rodiny a jeho zetě (snachu) považují též jiné osoby s ním příbuzné nebo sešvagřené, které nemajíce vlastního bytu žijí s uživatelem v jeho bytě a pečují o společnou domácnost nebo jsou na něho odkázány svou výživou nebo vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na jeho péči.

(2) Za příslušníky domácnosti považují se též osoby, jež za plat obstarávají domácké nebo jiné práce (hospodyně a ošetřovatelka), jakož i družka (druh) uživatele bytu, je-li matkou (otcem) jeho dítěte nebo žije-li s ním ve společné domácnosti aspoň 3 roky.

Výjimky z působnosti zákona

§ 85

Tento zákon se nevztahuje

1. na budovy, jichž užívá cizí stát pro účely svého zastupitelského úřadu nebo pro ubytování jeho představitelů a zaměstnanců, ani na byty těchto osob v jiných domech, pokud tyto osoby nejsou československými občany;
2. na budovy, jichž pro svoje účely užívají orgány mezinárodních organizací a institucí, a na

byty členů a zaměstnanců těchto orgánů, pokud těmto orgánům, jejich členům a zaměstnancům přísluší podle mezinárodního práva, mezinárodních smluv sjednaných s Československou socialistickou republikou nebo podle zvláštních předpisů diplomatické výhody a imunity;

3. na budovy určené k přechodnému ubytování, na budovy určené pro ubytování mládeže připravující se k povolání a na jiné internáty a na budovy ústavů sociální péče;
4. na vojenské objekty, vojenská sídliště se zvláštním určením a na objekty ozbrojených složek ministerstva vnitra.
5. na zaměstnanecké byty.

§ 86

(1) Zaměstnaneckými byty se rozumějí byty zřízené při veřejných nebo provozních budovách, jakož i byty vystavěné při provozních objektech, při zdravotnických zařízeních nebo při ústavech sociální péče a užívané ve všech případech pro ubytování zaměstnanců, kteří jsou pověřeni střežením těchto budov (objektů, ústavů a zařízení), nebo jsou z jiných služebních důvodů povinni v nich bydlet proto, že by jinak byl ohrožen provoz podniku (ústavu, zařízení), nebo znemožněn výkon jejich zaměstnání.

(2) V pochybnostech, zda určitý byt má povahu bytu zaměstnaneckého, rozhodne po projednání s organizací a se závodním výborem základní organizace Revolučního odborového hnutí místní národní výbor.

§ 87

O bytech v budovách církví a náboženských společností a jejich složek, jakož i o bytech určených v jiných budovách pro ubytování duchovních církví a náboženských společností může místní národní výbor činit opatření podle tohoto zákona jen se souhlasem okresního národního výboru.

§ 88

Neplatnost smluv o bytech

Nájemní (podnájemní) a jiné smlouvy o užívání bytů nebo jejich částí, sjednané po počátku účinnosti tohoto zákona proti jeho ustanovením nebo proti prováděcím předpisům k němu vydaným, jsou neplatné.

§ 89

Poměr k dosavadním předpisům

(1) Zrušují se všechny předpisy, které odporují ustanovením tohoto zákona, zejména se zrušuje zákon č. 133/1948 Sb., o hospodaření s byty. Pokud se právní předpisy dovolávají ustanovení zákona č. 138/1948 Sb. nebo prováděcích předpisů k němu vydaných, rozumějí se tím napříště příslušná ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů k němu vydaných.

(2) Zrušují se ustanovení § 4 odst. 2 až 5 a § 5, 6 a 12 zákona č. 94/1950 Sb., o ubytování branné moci a Sboru národní bezpečnosti.*)

§ 90

Prováděcí předpisy

Ústřední úřad pro věci národních výborů vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona.

§ 91

Počátek účinnosti

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1957, ustanovení § 52, 69 a 70 však teprve dnem 1. července 1957**)

*) Zbývající ustanovení zák. č. 94/1950 Sb. byla zrušena zákonem č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky.

**) Změny provedené zákonem č. 147/1961 Sb. nabývají účinnosti dnem 14. prosince 1961.

10

Vyhláška

Ústředního úřadu pro věci národních výborů

ze dne 22. ledna 1962,

kterou se provádí zákon o hospodaření s byty

Ústřední úřad pro věci národních výborů stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady (orgány) podle § 90 zákona č. 87/1956 Sb., o hospodaření s byty, ve znění zákona č. 147/1961 Sb. (dále jen „zákon“):

Základní ustanovení

§ 1

(1) Národní výbory odpovídají za hospodaření s byty ve svých územních obvodech. Rozdělují byty ze státní bytové výstavby podle potřeb rozvoje národního hospodářství a zajišťují správné využití bytového fondu. Mají přitom na zřeteli, že zdravé bydlení je jednou ze životních podmínek každého jednotlivce a tím i základní složkou životní úrovně obyvatelstva měst i venkova.

(2) Úkoly spojené s hospodařením s byty plní národní výbory za široké účasti pracujících a pod jejich stálou kontrolou. Těsně spolupracují s Revolučním odborovým hnutím, zejména při sestavování a schvalování pořadníků, a to jak při posuzování významu práce uchazeče o byt, tak i jeho bytové potřeby a možnosti opatřit si byt vlastními prostředky a vlastní prací. Ve své práci využívají přípomínek občanských výborů a spolupracují s nimi i s jinými aktivy při spravedlivém rozdělování bytového prostoru.

§ 2

(1) Národní výbory hospodaří s byty ze státní bytové výstavby tak, aby státní bytová výstavba především

1. napomáhala rozvoji těch odvětví a závodů, jejichž provoz je podmíněn přesídlením stálých pracovních síl do blízkosti pracovišť;

2. zabezpečovala ubytování pracovníků nezbytných služeb;
3. poskytovala ubytování rodinám nižších příjmových kategorií, zejména rodinám s více dětmi, v místech se zvýšenou potřebou pracovních sil pro základní průmyslová odvětví.

(2) Okresní národní výbory stanoví po vyjádření místních národních výborů a po zjištění stanoviska okresní odborové rady, kolik bytů ze státní bytové výstavby bude sloužit pro ubytování zaměstnanců podniků (hospodářských, rozpočtových a jiných organizací — dále jen „organizace“) a kolik bytů bude předáno jednotlivým místním národním výborům k přidělení podle místních pořadníků. Současně stanoví na návrh místních národních výborů počet bytů, které v jednotlivých obcích (sídlisťích) budou sloužit k ubytování pracovníků nezbytných služeb.

Glasovací povinnost

(K § 2 zákona)

§ 3

(1) Vlastník domu (domovní správa nebo jiný trvalý uživatel) je povinen hlásit místnímu národnímu výboru tyto byty:*)

1. byt, který se získá novou výstavbou, přístavbou, nástavbou, rekonstrukcí nebo adaptací;
2. byt, jehož vůbec nikdo neužívá nebo v němž jeho uživatel nebydlí nebo v němž bydlí toliko občas;
3. byt, u něhož došlo k pravomocnému zrušení smlouvy o jeho užívání (např. výpovědí nájemní smlouvy) nebo který se jinak uvolnil

*) Byty se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a mohou sloužit tomuto svému účelu jako samostatné bytové jednotky, i když u nich chybějí ve větší místnosti nebo kuchyně; jsou proto bytem i garsoniéry, jakož i pokoje ve svobodárnách.

Zápis uchazečů do seznamu

(K § 3 až 6 zákona)

§ 5

- (např. vlastník domu vyklidil svůj byt ve vlastním domě) nebo jež jeho uživatel opustil;
4. byt, jehož uživatel zemřel;
 5. byt, do něhož se nájemník, jemuž byl byt přidělen, do 15 dnů po vzniku nájemního poměru nenastěhoval ani do téže doby nezačal s jeho úpravou;
 6. byt, jež jeho uživatel, kterému dal místní národní výbor přivolení ke směně, nevyměnil do stanovené lhůty;
 7. byt protiprávně užívaný.

{2} Vlastník domu, v jehož domě jsou podnikové byty, vojenské byty nebo byty ministerstva vnitra, sdělí okolnosti, jež zakládají jeho ohlašovací povinnost, též organizaci, náčelníku posádky (dále jen „náčelník“) nebo krajské správě ministerstva vnitra (dále jen „krajská správa“).

{3} Uživatel, který má dva byty nebo byt nadměrný, je povinen to ohlásit místnímu národnímu výboru a jde-li o podnikový byt, vojenský byt nebo byt ministerstva vnitra, též organizaci, náčelníku nebo krajské správě. Jsou-li jeho byty v různých obcích, ohlásí je místním národním výborům v těchto obcích. Ohlašovací povinnost nastává i tehdy, má-li druhý byt uživatelova manželka (manžel) nebo jeho družka (druh).

{4} Byty musí být ohlášeny do 8 dnů poté, kdy nastaly skutečnosti, jež zakládají ohlašovací povinnost, nebo kdy vlastník domu o těchto skutečnostech zvěděl, jestliže v době jejich vzniku nemohl mu byt při řádné péči známy.

§ 4

{1} Nesplnil-li vlastník domu nebo uživatel bytu ohlašovací povinnost nebo nestačil-li jejich údaje anebo jsou-li o nich pochybnosti, zjistí národní výbor v nezbytných případech potřebné skutečnosti místním šetřením.

{2} Při šetření jsou vlastník domu i uživatel bytu povinni dovolit osobám, které jsou k tomu národním výborem pověřeny, nezbytný přístup do domu a do bytu.

{3} Šetření lze provádět jen v přítomnosti uživatele bytu nebo zletilého příslušníka jeho rodiny, který bydlí v jeho bytě. Možno při něm zjišťovat pouze skutečnosti potřebné pro opatření podle předpisů o hospodaření s byty.

{1} Základní podmínkou pro to, aby místní národní výbory mohly správně provádět bytovou politiku, je dobrý přehled o bytových poměrech v obci. K tomu jim též slouží řádně vedené seznamy uchazečů o byty.

{2} Místní národní výbor do seznamu uchazečů zapisuje osoby, které nemají v obci vlastního bytu nebo v ní bydlí ve vlastním bytě, který je zdravotně závadný nebo zdravotně nevhodný nebo jež musí vyklidit, poněvadž vlastník domu má proti nim exekuční titul k jeho vyklizení, a ucházejí se v obci o byt.

§ 6

{1} Místní národní výbor v obci, která má více než 5000 obyvatel nebo je sídlem okresního národního výboru anebo kterou určí okresní národní výbor, zapisuje do seznamu uchazeče, kteří nemají v obci vlastního bytu, jen tehdy, jestliže v obci trvale pracují.

{2} Uchazeče, kteří trvale pracují v obci uvedené v odstavci 1, lze zapsat do seznamu uchazečů buď v této obci, nebo v menší obci, jež s ní územně souvisí a tvoří jednotnou hospodářskou oblast nebo jež je s ní spojena vhodnými dopravními prostředky.

{3} K osobám, které v obci trvale pracují, počítají se též osoby, jejichž pracovní poměr je podle zvláštních předpisů časově omezen.

{4} U osob, které vzhledem k povaze své práce mění své pracoviště (zejména proto, že se vysílají na stavební, montážní, instalační, opravné, udržovací a jiné práce), považuje se za obec, v níž trvale pracují, obec jejich dosavadního bydliště nebo obec, ve které je závod (provozovna nebo středisko), jehož jsou pracovníky.

§ 7

{1} Bytem zdravotně závadným je byt, jež stavební úřad po projednání s okresním hygienikem uznal za nezpůsobilý k bydlení pro jeho technické závady, které škodlivě působí na zdraví.

{2} Bytem zdravotně nevhodným je byt, který vzhledem ke zdravotnímu stavu nebo těžkým tělesným nebo smyslovým vadám uživatele nebo jiného

příslušníka jeho domácnosti působí podle posudku okresního hygienika škodlivě na jejich zdraví (např. byt ve vysokém podlaží v domě bez výtahu pro nemocné srdeční chorobou apod.).

(3) Pod pojem bytů zdravotně nevhodných náleží též byty přeplněné. Byt se považuje za přeplněný, připadá-li z úhrnu podlahových ploch obytných místností na uživatele bytu a na každého dalšího příslušníka jeho domácnosti méně než 8 m² nebo nelze-li v bytě poskytnout jeho uživatelé nebo jinému příslušníku jeho domácnosti oddělenou místnost, ač jí podle posudku okresního hygienika vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo těžkým tělesným nebo smyslovým vadám nezbytně potřebuje.

§ 8

Podmínky pro zařazování uchazečů do pořadníku

(§ 9 a 12 zákona)

(1) Byty se přidělují podle pořadníků, které se sestavují na krátké, časově omezené údobí, a to zpravidla na čtvrt nebo půl roku. Mimo pořadník nelze byt přidělit, s výjimkou případů uvedených v § 18 odst. 2 a 3 zákona.

(2) Do místního pořadníku zařadí místní národní výbor uchazeče zapsané do místního seznamu, kteří podle naléhavosti bytové potřeby a se zřetelem na význam své práce přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu. Počet uchazečů zařazených do pořadníku musí odpovídat počtu bytů, jež bude podle odhadu možno v tomto údobí přidělit. Do pořadníku se zařadí uchazeč, který byl zapsán do pořadníku na minulé časové údobí, ale jemuž nemohl být tehdy přidělen byt a u něhož mezitím nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro zápis do pořadníku.

(3) Naléhavost bytové potřeby se posuzuje podle podmínek bydlení uchazeče, příslušníků jeho domácnosti, kteří s ním mají bydlet ve společné domácnosti, a podle možností těchto osob opatřit si byt vlastními prostředky a vlastní prací (družstevní a individuální bytovou výstavbou). Při posuzování, zda si může uchazeč opatřit byt vlastními prostředky, uváží se příjmy uchazeče a příslušníků jeho domácnosti, kteří se s ním přestěhují do nového bytu. Přitom se přihlíží k majetkovým a sociálním poměrům uchazeče a příslušníků jeho domácnosti. Při posuzování, zda si může uchazeč opatřit byt vlastní prací při výstavbě nebo zřízení

bytu, vychází se též z možností a pracovních schopností uchazeče a příslušníků jeho domácnosti.

(4) Význam uchazečovy práce se posuzuje podle důležitosti jeho zaměstnání a potřeb národního hospodářství, zejména z hlediska potřeby těchto odvětví a závodů, jejichž provoz a rozvoj je podmíněn přesídlením stálých pracovních sil do blízkosti jejich pracoviště.

(5) Místní národní výbor rozhodne o zařazení uchazečů do místního pořadníku tak, aby podle naléhavosti bytové potřeby dostali byty skutečně nejpotřebnější uchazeči. Pro zápis do místního pořadníku vezme proto v úvahu uchazeče, kteří nemají možnost pořídit si byt vlastními prostředky a vlastní prací. Z nich pak zejména ty uchazeče, kteří bydlí v bytech zdravotně závadných nebo zdravotně nevhodných, dojíždějí do zaměstnání ze vzdáleného bydliště z důvodu, že nemohou blíže získat odpovídající zaměstnání nebo z téhož důvodu žijí odloučení od svých rodin. Ve všech případech je nutno dát přednost uchazečům s nezletilými dětmi. Ve spojitosti s tímto hodnocením podmínek uchazečova bydlení přihlíží se u každého uchazeče k jeho zdravotnímu stavu a k zdravotnímu stavu příslušníků jeho domácnosti, přičemž je nutno brát zvýšený ohled na osoby postižené tuberkulózou. Uchazečova potřeba je naléhavější, jsou-li podmínky jeho bydlení podle posudku okresního hygienika příčinou ohrožení nebo zhoršení jeho zdravotního stavu nebo zdravotního stavu příslušníků jeho domácnosti, zejména nezletilých dětí. Je-li u více uchazečů jejich bytová potřeba stejně naléhavá, rozhodne mezi nimi o zápisu do místního pořadníku význam jejich práce.

(6) Organizace, náčelník, krajská správa zařadí do pořadníku uchazeče zapsané do seznamu, kteří podle významu své práce (služby) a se zřetelem na naléhavost bytové potřeby přicházejí v nejbližším časovém údobí v úvahu pro přidělení bytu. Jinak platí ustanovení předchozích odstavců přiměřeně.

§ 9

Bytové věci významných vědeckých, uměleckých a veřejných činiteľů

(K § 18 odst. 3 č. 2 a § 81 zákona)

(1) Při posuzování bytové potřeby významných vědeckých a uměleckých pracovníků a odpovědných veřejných činiteľů přihlíží místní národní výbory též k tomu, aby výměra bytu odpovídala

povaze a společen kému významu jejich práce; to platí zejména při přidělování bytů podle § 18 a 19 zákona a při rozhodování podle § 52 zákona. U vědeckých a uměleckých pracovníků se opírají o vyjádření Československé akademie věd, komise vědeckých pracovníků při ústředním výboru odborového svazu zaměstnanců školství a kultury nebo příslušného autorského svazu, popřípadě jiných vrcholných organizací.

(2) Se zřetelem na státní zájem lze mimo pořadník přidělit byt

1. představitelům a zaměstnancům zastupitelských úřadů cizích států a osobám uvedeným v § 85 č. 2 zákona;
2. členům vlády, členům předsednictev Národního shromáždění a Slovenské národní rady, předsedům ústředních orgánů a předsedům krajských národních výborů, jakož i osobám postavených jim naroveň;
3. předním umělcům, kteří přecházejí do menších průmyslových obcí a na vesnice a jimž vydá příslušná organizace osvědčení o umělecké kvalifikaci.

Byt v rodinném domku

(K § 27 č. 6 zákona)

§ 10

Národní výbory napomáhají k tomu, aby se do rodinného domku, který je pronajat, mohl nastěhovat jeho vlastník, jenž požádal o uvolnění bytu v domku, nebo jeho ženaté (vdané) dítě. Za tím účelem v rámci možnosti přidělují místní národní výbory náhradní byty nájemníkům v rodinných domcích nebo dbají, aby byli zařazeni do družstevní nebo individuální bytové výstavby. Též aktivně napomáhají k uskutečňování směn bytů mezi vlastníky rodinných domků a nájemníky v nich.

§ 11

(1) Na byt v rodinném domku se přidělovací právo místního národního výboru nevztahuje, prohlásí-li vlastník domku místnímu národnímu výboru zároveň s ohlášením uvolněného bytu nebo do 8 dnů poté, kdy se stal vykonatelným příkaz k vyklizení, že se chce do bytu nastěhovat sám nebo že v něm ubytuje své ženaté (vdané) dítě, nebo nejde-li

o obec uvedenou v § 6 odst. 1, své rodiče. Jestliže se do 15 dnů žádná z uvedených osob bez vážných důvodů do bytu v domku nenastěhuje ani nezačne s úpravou bytu, místní národní výbor může byt přidělit. Lhůta 15 dnů se počítá ode dne, kdy vlastník domku ohlásil místnímu národnímu výboru své rozhodnutí, byl-li byt v té době již vyklizen, jinak od jeho vyklizení.

(2) Je-li rodinný domek ve spouhvlastnictví několika osob, může práva nastěhovat se do uvolněného bytu v domku nebo ubytovat v něm své ženaté (vdané) dítě nebo své rodiče použít každý ze spouhvlastníků, a to podle vzájemné dohody. Vzniklé spory mezi spouhvlastníky, který z nich může tohoto práva použít, přísluší řešit soudům.

(3) Přidělovací právo místního národního výboru se rovněž nevztahuje na jednotlivou obytnou místnost (část bytu) v rodinném domku na venkově, ohlásí-li vlastník domku místnímu národnímu výboru zároveň s ohlášením bytu v domku (odstavec 1), že této místnosti bude užívat sám nebo příslušník jeho rodiny pro své zotavení nebo za účelem ošetření zahrady. Je však třeba, aby vlastník rodinného domku nebo příslušník jeho rodiny bydlel v obci uvedené v § 6 odst. 1 a aby šlo o jinou obec, než ve které je domek.

(4) Jednotlivá obytná místnost (část bytu) v rodinném domku je vyňata z přidělovacího práva místního národního výboru pouze tenkrát, je-li od bytu, který má být přidělen, tak oddělena, že jejím užíváním nebude nájemník bytu rušen v jeho obvyklém užívání (např. místnost je v podkroví nebo má vchod přímo ze společné chodby) nebo lze-li jí takto upravit.

(5) Je-li rodinný domek ve spouhvlastnictví více osob, přísluší všem spouhvlastníkům právo na užívání toliko jedné místnosti.

§ 12

Směny bytů

(K § 32 a 34 zákona)

(1) K účelnějšímu využití bytového prostoru v obci napomáhá místní národní výbor ke směnám bytů*) mezi občany a dává k nim přivolení. Dbá, aby se směny bytů prováděly zejména tehdy, kdy je to nutné z důvodu zdravotního stavu uživatele bytu,

*) Směnou bytů se rozumí smlouva, kterou se uživatelé bytů dohodli o jejich vzájemné výměně. Směnou bytů však není, chce-li si uživatel vyměnit svůj byt za jiný, který podléhá ohlašovací povinnosti vlastníka domu. Při více směnách, jež na sebe vzájemně navazují, posuzuje se každá vzájemná výměna bytů jako samostatná směna.

nadměrnosti bytu, placení místního poplatku z bytu nebo zkrácení vzdálenosti od pracoviště. Jsou-li byty, jež mají být vzájemně vyměněny, v různých obcích, dávají přivolení k jejich směně místní národní výbory v těchto obcích.

[²] Místní národní výbor odepře přivolení ke směně, neprokáží-li uživatelé bytu, že se dohodli též o ubytování osob, které bydlí v bytech, jež mají být vyměněny, vedle uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti.

[³] Místní národní výbor nedá přivolení ke směně domovníckého bytu,**) jestliže uživatel tohoto bytu neprokáže, že osoba, s níž se dohodl o směně, platně sjednala s vlastníkem domu pracovní poměr domovnícký nebo že vlastník domu za jiných podmínek souhlasí se směnou.

[⁴] Ke směně podnikového bytu (včetně bytu vystavěného v podnikové bytové výstavbě z vlastních volných prostředků podniku a jiných zdrojů, kterých je možno podle platných předpisů k tomuto účelu použít) nebo bytu ministerstva vnitra v domě domovní správy dává souhlas organizace v dohodě se závodním výborem základní organizace Revolučního odborového hnutí nebo krajská správa.

Vyklizení bytu

{K § 60 a 64 zákona}

§ 13

[¹] Jestliže uživatel bytu do stanovené lhůty nevyklidí byt, který je povinen vyklidit na vykonatelný příkaz, a neodevzdá vyklizený byt vlastníku domu, lze vyklizení provést správní nebo soudní exekucí.

[²] Správní exekuci vyklizením bytu provádí místní národní výbor, pokud si její výkon okresní národní výbor nevyhradil.

[³] Nelze-li provedení vykonatelného příkazu k vyklizení bytu zajistit správní exekucí, může místní národní výbor podat okresnímu soudu návrh na povolení soudní exekuce vyklizením. V tomto případě zároveň předloží soudu potvrzení o náhradním bytě (ubytování), má-li se přidělit (poskytnout). Potvrzení vydává místní národní výbor, v jehož obvodu je byt, který má být vyklizen; je-li však náhradní byt (ubytování) v jiné obci, je třeba předchozího

souhlasu místního národního výboru této obce. V potvrzení uvede též, zda-li náhradní byt je vyklizen. Není-li dosud vyklizen, uvede den, kdy se tak stane. Bylo-li by snad zcela výjimečně nutno z vážných důvodů tento den změnit, vyrozumí o tom místní národní výbor neprodleně soud a zároveň uvede nové stanovený den vyklizení bytu.

[⁴] Náhradní byt se považuje za zajištěný, jestliže jej místní národní výbor za podmínek § 18 nebo § 19 zákona přidělil osobě, jejíž byt má být vyklizen, a rozhodnutí o přidělení bytu se stalo vykonatelným.

§ 14

[¹] Náhradním ubytováním se rozumí společenájem bytu o jedné obytné místnosti nebo pokoje ve svobodárně nebo poskytnutí možnosti bydlet jako podnájemník v zařízené nebo nezařízené části bytu jiného uživatele.

[²] Přístřeším se rozumí místnost způsobilá k bydlení, v níž může vystěhovaná osoba přechodně, než si opatří řádné ubytování, přespávat (např. hostinský pokoj v hotelu nebo v ubytovacím hostinci nebo společná ložnice v noclehárně). Výdaje za přístřeší hradí vystěhovaná osoba.

§ 15

Stěhovací náklady

{K § 65 zákona}

Uživatel bytu, který je povinen jej vyklidit na příkaz místního národního výboru, může místní národní výbor v odůvodněných případech nahradit nejvýše

1. náklady na přepravu bytového zařízení a svršků uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti;
2. náklady na přiměřené pojištění přepravovaných předmětů proti ztrátě a škodám během dopravy;
3. náklady na jednoduché vymalování náhradního bytu a na zdravotně nutnou dezinfekci bytu, jestliže se bytu již užívalo;
4. jiné nutné vedlejší výdaje vzniklé přestěhováním [za drobnější instalační a jiné řemeslnické práce] do výše 400.— Kčs;

*) Přivolením ke směně bytů končí dosavadní právní poměry co do užívání vyměněných bytů a zanikají též dosavadní podnájemní poměry. Podnájemcem bytu nebo jeho částí se rozumí smlouva, kterou nájemník přenechává jiné osobě za úplatu (podnájemné) svůj byt nebo jeho část, aby jich dočasně užívala.

***) Domovníckým bytem se rozumí byt, jehož užívání je vlastník domu povinen poskytnout domovníkovi vedle peněžité odměny za výkon domovníckých prací.

5. jízdné, stravné a nocležné uživatele bytu a příslušníků jeho domácnosti, je-li náhradní byt v jiné obci, a to podle předpisů v náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů.

Zachování a rozšíření bytového prostoru

(K § 66, 67 a 68 zákona)

§ 16

(1) Místní národní výbor může dát souhlas k připojení části bytu k sousednímu bytu. Souhlas udělí zpravidla tehdy, je-li byt, k němuž se má část jiného bytu připojit, pro uživatele zdravotně nevhodný. Byt, jehož část se připojuje k jinému bytu, musí být zachován jako samostatná bytová jednotka. Z obou bytů musí se provedením potřebných stavebních změn vytvořit stavebně uzavřené byty s vlastním příslušenstvím. Místní národní výbor může dát souhlas ke sloučení administrativně rozděleného bytu, jestliže se jedna část tohoto bytu uvolní a druhá část je obývána rodinou, pro niž je zdravotně nevhodná.

(2) Souhlas místního národního výboru podle odstavce 1 nenahrazuje povolení stavebního úřadu, pokud je ho třeba podle platných předpisů k takovým opatřením.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí obdobně. Jde-li o souhlas místního národního výboru k užívání bytů nebo jejich částí k jiným účelům než k bydlení.

§ 17

(1) Místní národní výbor usiluje o to, aby byty, kterých se užívá k jiným účelům než k bydlení, byly postupně vráceny svému původnímu účelu.

(2) K zřizování bytů z místností, které jsou určeny nebo kterých se užívá k jiným účelům než k bydlení, jakož i k dělení bytů, je třeba vykonatelného rozhodnutí stavebního úřadu.

(3) Neprovádí-li stavební změny a práce podle odstavce 2 organizace, aby získala byty pro své pracovníky, nebo uchazeč o byt sám, hradí náklady spojené s touto úpravou domů, které jsou v sociálně vlastnickém vlastnictví, místní národní výbor z roz-

počtových prostředků; to platí též pro domy, které jsou v národní správě domovních správ

(4) U domů, které jsou v osobním nebo soukromém vlastnictví, hradí tyto náklady vlastník domu, jsou-li stavební změny a práce k jeho výhradnému nebo převážnému prospěchu. Jinak tyto náklady, pokud je nelze uhradit z výnosu domu, se hradí podle zvláštních předpisů.*)

Obytné místnosti a obytný dům

(K § 76, 78 a 79 zákona)

§ 18

(1) Za obytnou se považuje přímo osvětlená a přímo větratelná místnost o podlahové ploše aspoň 8 m², kterou lze přímo nebo dostatečně nepřímo vytápět a jež je vzhledem ke svému vnitřnímu uspořádání a vybavení určena k celoročnímu bydlení. V pochybnostech, zda místnost lze celoročně obývat, rozhodne stavební úřad.

(2) Místnost je přímo osvětlená a přímo větratelná, vedou-li její okna nebo zasklené dveře přímo do volného prostranství; tato podmínka je splněna, i když okna nebo zasklené dveře vedou do volného prostranství přes pavlač.

(3) Za podmínek stanovených v předchozích odstavcích považují se za obytné místnosti i kuchyně o podlahové ploše přes 12 m², jakož i haly; za kuchyni se však nepovažuje jednorázivá obytná místnost, tvoří-li samostatný byt.

(4) Obytnými místnostmi nejsou místnosti vedlejší (např. předstíň a koupelny), třebaž jinak vyhovovaly podmínkám uvedeným v předchozích odstavcích.

(5) Při zjišťování podlahové plochy jednotlivých obytných místností se počítá celá plocha jejich podlahy; do této plochy se počítá i plocha zabraná kamny nebo jinými topnými tělesy, jakož i plocha arkýřů; plocha výklenků a okenních nebo dveřních ústupků se počítá jen tehdy, jsou-li zároveň nejméně 1,20 m široké, 2,00 m vysoké a 0,30 m hluboké. K ploše zabrané nábytkem vřstaveným do zdi se nepřihlíží. Má-li obytná místnost zkosený strop, počítá se její podlahová plocha pouze čtyřmi pětinami. U obytných kuchyní (odsta-

*) § 7 zákona č. 87/1959 Sb., o stavebním řádu, § 10 až 12 vyhlášky č. 144/1959 Ú. l., kterou se provádí zákon o stavebním řádu;

§ 4 zákona č. 71/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některého soukromého domovního majetku, § 7 a 8 vyhlášky ministerstev financí a spravedlnosti č. 226/1959 Ú. l., o opatřeních týkajících se některého soukromého domovního majetku.

vec 3) se z jejich podlahové plochy počítá toliko část, o kterou je tato plocha větší než 12 m².

§ 19

(1) Dům se ve smyslu předpisů o hospodaření s byty považuje za obytný, připadají-li z úhrnu podlahové plochy všech místností v domě aspoň dvě třetiny na byty, počítaje v to i byty a části bytů, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení, jakož i vedlejší místnosti (příslušenství) náležející k bytům.

(2) Při zjišťování tohoto poměru podlahových ploch se nepřihlíží k prostorám přístupným všem obyvatelům domu i jiným osobám [např. schodiště a chodby], ke společným vedlejším místnostem a vedlejším prostorám [např. společné prádelny a sušárny, jakož i půdní a sklepní prostory], k místnostem určeným pro zemědělskou výrobu ani k vedlejším stavbám zřízeným na stavebním pozemku [např. garáže, zemědělské budovy, malé provozovny, dřevníky a kolny].

§ 20

Příslušnost ve věcech podnikových bytů, vojenských bytů a bytů ministerstva vnitra

(K § 80 zákona)

(1) Podnikové byty, vojenské byty a byty ministerstva vnitra nepozbývají své povahy, byl-li dům předán do správy domovní správě; v těchto případech je příslušné organizací, náčelníku nebo krajské správě zachováno právo účastníka soudního řízení v nájemních věcech. Organizace, náčelník nebo krajská správa mají zejména právo požádat soud o přivolení k výpovědi, jestliže zaměstnanec organizace, příslušník ministerstva vnitra nebo voják z povolání ukončil svůj pracovní (služební) poměr.

(2) Působnost, která podle předpisů o hospodaření s byty přísluší krajským správám ministerstva vnitra nebo jiným orgánům tohoto ministerstva naroveň jim postaveným nebo ministerstvem určeným, vykonává v hlavním městě Praze ministerstvo vnitra.

§ 21

Příslušníci rodiny

(K § 83 zákona)

(1) Příslušníkem rodiny uživatele bytu se rozumí jeho manželka (manžel), jeho příbuzný v pří-

mém pokolení (prarodiče, staří rodiče, děti, vnuci, pravnucci) a jeho sourozenci. Příbuzenskému poměru se rovná poměr založený osvojením.

(2) Při zjišťování počtu příslušníků rodiny se počítá i s dítětem, které se má narodit, je-li lékařsky prokázáno těhotenství.

(3) Příslušníky rodiny uživatele bytu nejsou osoby s ním sešvagřené.

§ 22

Příslušníci domácnosti

(K § 84 zákona)

(1) Uživatel bytu ani jiný příslušník jeho domácnosti nepřestávají být příslušníky domácnosti, dříve-li z vážných důvodů, zejména pro výkon branné povinnosti, pro účast na pracovní brigádě, pro studium na škole nebo z léčebných důvodů delší dobu, avšak dočasně mimo své bydliště.

(2) Pouhé ohlášení trvalého pobytu (bydliště) podle předpisů o hlášení obyvatelstva nezakládá samo o sobě příslušnost k domácnosti.

(3) Podnájemníci, i když se u uživatele bytu stravují, nejsou příslušníky jeho domácnosti.

§ 23

Doručování rozhodnutí

(K § 20, 23, 35, 40 a 43 zákona)

(1) Rozhodnutí v bytových věcech vydává místní národní výbor písemně a doručuje je účastníkům řízení, tj.

při přidělení bytu osobě, jíž byt přiděluje, a vlastníku domu;

při zrušení nájemního poměru dosavadnímu nájemníku a vlastníku domu;

při rozhodování o žádosti za přivolení ke směně bytů uživatelům bytů, kteří se dohodli na směně, a vlastníkům domů, v nichž jsou byty, jež mají být vyměněny;

při rozhodování o žádosti za přivolení k podnájmu uživateli bytu a podnájemníku;

při vydání příkazu k vyklizení bytu uživateli bytu, proti němuž příkaz směřuje, a vlastníku domu.

(2) Týká-li se rozhodnutí podnikového bytu nebo bytu ministerstva vnitra nebo vojenského bytu v domě domovní správy, musí být rozhodnutí doručeno nejen domovní správě, nýbrž i organizací, krajské správě nebo náčelníku.

§ 24

Účast místního národního výboru na soudním řízení ve věcech chráněných nájmu

(1) V řízení o pronajímatelově návrhu na přivolení k výpovědi chráněného nájmu nebo na zrušení nájemního poměru bez výpovědi soud dá před rozhodnutím ve věci místnímu národnímu výboru příležitost, aby se mohl vyjádřit (§ 389 odst. 2 občanského soudního řádu).

(2) Úkolem místního národního výboru je, aby se o pronajímatelově návrhu vyjádřil z hlediska místních bytových poměrů, popřípadě o jiných okolnostech zejména o rodinných a hospodářských poměrech pronajímatelových a nájemníkových, jestliže jej soud o to požádá. Ve vyjádření o těchto věcech nesmí místní národní výbor vycházet jen ze skutečnosti, že mu kladným rozsudkem vznikne povinnost opatřit pro nájemníka náhradní byt. Musí přihlížet k důvodům, pro které se pronajímatel domáhá přivolení k výpovědi nebo ke zrušení nájemního poměru bez výpovědi.

[3] O potvrzení místního národního výboru náhradním bytě (ubytování) pro účely soudní exekuce vyklizením bytu na návrh vymáhajícího vlastníka domu platí ustanovení § 13 odst. 3 a 4.

Závěrečná ustanovení

§ 25

Na byty, jichž se užívá k jiným účelům než k bydlení, se předpisy o hospodaření s byty — s výjimkou ustanovení o místním poplatku z takových bytů (§ 69 odst. 2 a § 70 odst. 2 zákona) — nevztahují. S těmito byty hospodaří národní výbory podle zákona č. 111/1950 Sb., o hospodaření s některými místnostmi, a vládního nařízení č. 52/1955 Sb.

§ 26

Zrušuje se vyhláška č. 57/1957 Ú. l., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o hospodaření s byty.

§ 27

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Vedoucí
Ústředního úřadu pro věci národních výborů:
Jakoš v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti. — **Redakce:** Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů Praha, n. p., Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 499-41 až 49. — Vychází podle potřeby. — Předplatné na celý rok Kčs 60.—, na půl roku Kčs 30.—, na čtvrt roku Kčs 15.—. Předplácet lze na dobu nejméně čtvrt roku, vždy jen k 1. dni každého kalendářního čtvrtletí. — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem. — Frankovana reklama ce se uznává jen, dočou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. — Ůčet SBČS Praha 1, č. u. 321-9082. — Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, číslo 313-348 Be-55. — Tiskne: Knihtisk 1, národní podnik v Praze 1-Malá Strana, Karmelitská 6.
Dohledací poštovní úřad Praha 022.